

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Egy táborban.

Debrecen, augusztus 1.

Nyári napok töltelékeül a pártok egyesülésének kérdését fölvetni és hamis hírek, vagy képtelen találgatások alapján tárgyalni lelkiismeretlenség. A pártok egyesülése sokkal messzebb kiható és sokkal komolyabb feladat, semhogy a léha szenzációkeresés számára játékszerűül szolgálhatna. És megdöbbentő jelenség lenne, ha az ország, a magyar nemzet érdeke még a mi léha közviszonyainkban sem lenne elég erős arra, hogy hátraszorítsa a lelkiismeretlen és felelősségtelen hirhajszát, amely senkinek sem használ csak zavarok, bárha muló zavarok felidőzésére alkalmas.

A fuzióról a legutóbbi napokban feltálat hírek tisztára üres találgatások, amelyeknek a való eseményekben semmi alapjuk sincsen. Nem igaz, hogy a kormány tagjai megbeszéléseket folytatnak a pártok egyesüléséről, nem igaz, hogy a pártok vezetéi ebben a kérdésben érintkezést folytatnak egymással és sürgősen, még az őszi ülészak megnyitása előtt létre akarják hozni a fuziót. Nem igaz pedig kettős okból. Elsőben is azok, akik a fuzió gondolatát felvették s akiknek feladata és hivatása a pártok egyesülésének létrehozatala, már az eszmefölvetésekor annyira tisztában voltak magukkal, a feladat jelentőségével és megoldásának módjával, hogy további tárgyalásokra egymás között szükségük nincsen. Amikor Kossuth Ferenc történelmi jelentőségű pécsi beszédében a pártok egyesülésének eszméjét fölvetette és annak megvalósulását a közel jövőben kilátásba helyezte, ezt jól tudjuk, nem pillanatnyi hangulatban megnyilatkozó ötletszerűséggel cselekedte, hanem érett és bölcs megfontolás, hosszú elmélkedés és a politikai élet vezérmembereivel való tanácskozás és megegyezés gyümölcseképpen vitte az egész ország elé, hogy a lelkek elteljenek a nagy

nemzeti koncentráció gondolatával megérelledjék az aközakarát, amely a küszöbön álló nagy feladatok megvalósítására az egész magyar nemzetet egy táborba sorakoztatja. Ez volt Kossuth beszédjének a célja, ilyenek voltak az előzményei. S ez az előzetes mély megfontolás egy-magában nyilvánvalóvá teszi, hogy nyári tárgyalások nincsenek, mert fölöslegesek, mert az, ami a kormányférfiak egymásközötti nyári tárgyalásának anyaga lehetne, az a vezérférfiak között már rég tisztázva van s május hava óta, amikor a pécsi beszéd elmondott, semmi sem merült fel, ami a fuzió tervének alapgondolatát, magának az egyesülésnek szükségességét, nemzeti jelentőségét gyengítette, megváltoztatta volna, vagy épen magát a tervet is elejtendőnek mutatná. A fuzió gondolata és terve fennáll változatlanul, úgy mint májusban s ma is ez minden tekintetben gondolkodó és cselekvő politikusan az a tudat, hogy jelentéktelen külsőségeken nem mulhat a nagy nemzeti koncentráció megvalósulása.

A második ok, amiért a nyári tárgyalások lehetetlenek, az, hogy olyanok, akiknek szavuk van a fuzióhoz, akik az egyes pártokat a megbeszéléseken képviselhetik, akik a pártok kebelében is jelentős és döntő súlyu szerepet játszanak, — nincsenek is Budapesten, nem is tárgyalhatnak, mert erre hiányzik mind az alkalom, mind a megbízás, mind a szükség. De az egyes vezérmembereken kívül nincsen együtt Budapesten egyetlen párt sem s nincs együtt elsősorban a függetlenségi párt, amely döntő súlyal szerepel az egyesülés kérdésében. Már pedig a pártok nélkül, azok illetékes formában való megnyilatkozása, hozzászólása nélkül tárgyalni, alkudozni nem lehet.

Igy áll tehát a kérdés:
 Előzetes tárgyalásra nincs szükség, mert a pártok egyesülése elvben és a megvalósítás módjában már elő van készítve régtől fogva.

Az előkészítésnél tovább menni pedig nem lehet, mert hiányzik ehhez, ami nélkül minden további lépés ki van zárva, a pártoknak, mint döntő tényezőknél közreműködése.

A nyári tárgyalásokról szóló híresztelések egytől-egyig képtelenségek, amelyeknek csak léha hirhajszolás vagy valamelyes ártó szándék lehet a forrásuk.

A politika szinteréről.

Nyári minisztertanács. — Wekerle Becsben. — A patriárka választás.

(Fővárosi tudósítónktól.) A minisztériumokban erős munkával készítik elő a nyári minisztertanács aktáit. A kormány augusztus negyedik konferenciája elé a minisztériumokban már csak azért is nagy várakozásokkal néznek, mert a minisztereken meglátják, hogy szintén jelentőségesnek tartják.

óta elzárkózva dolgozik a pénzügyminisztériumban levő szobájában, mert — hír szerint — a minisztertanácsig meg akarja állapítani az új adótörvények szövegét, melyekről a minisztertanács fog dönteni. Dolgozik az új szesz törvény végrehajtási utasításain is, de erősen foglalkoztatja az őszi ülészak várható politikai eseményeinek előkészítése is.

A nyári minisztertanács állást fog foglalni a katonai autonómia dolgában is, melynek javaslataival gróf Apponyi Albert kultuszminiszter már végzett. Az anyag, melyet a kormány tagjainak el kell intézniük, olyan nagy, hogy valószínű, hogy a minisztertanács több napon át fog tartani.

Wekerle Sándor miniszterelnök augusztus első havában, mielőtt még az angol király Ischibe érkezik, audiencián fog megjelenni a királynál, akit a nyári politikai és kormányzati eseményeiről fog tájékoztatni. A miniszterelnök utazásának napját még nem állapították meg véglegesen. Wekerle egy napig szándékozik Ischiben maradni.

Annyi sok baj után ma, szombaton mégis meglesz a patriárkaválasztás Karlócán. Érdekes, hogy a zsinati pártoknak még mindig nincs kimeandott jelöljük a patriárkai székre. A radikális párt osztrótok délutáni értekezlete határozathozatal nélkül oszlott szét.

A radikális többség okvetlenül garanciát követel a leendő patriárkától arra, hogy

Grabéczy fest, mos, tisztít!
 Debreczen, Széchenyi-u. 42.

segtségére lesz a párt programja több követeléseinek megvalósításában. A radikális párt döntő értekezlete tegnap este volt.

Az önálló szerbek ennek határozatát meg akarták várni s csak még azután dönteni követendő magatartásról. A választás ma délelőtt tíz órakor lesz.

Véres sztrájk Franciaországban.

Harc katonák és munkások között.

Öt halott, hatvan sebesült.

— Távirati tudósítás. —

Villeneuve Saint-George,
július 31.

Tegnap itt a sztrájkoló munkások összetűztek a katonákkal, akik a rend fenntartására voltak kirendelve. A katonaság csendőrökkel együtt üldözőbe vette a munkásokat, akik a vasúti töltésre menekültek és onnan kövekkel dobálták a csendőröket és a katonákat, majd lövöldözni is kezdtek. A katonák és a csendőrök visszaltek. Összesen 12 személy sebesült meg. Az összetűzés oka az volt, hogy a sztrájkolók a szomszédos Vigneux községben népgyűlést tartottak. A népgyűlést feloszlatták, amire a sztrájkolók átmentek Villeneuvebe és ott a katonasággal összetűztek.

Vigneux, július 30.

A tüntetők egy ház tetőjéről közel dobálták a csapatokat. Több tüntetőt lövésekkel megsebesítettek. Délután öt órakor ismét új torlaszokat emeltek. A prefektus erőszakszereket kért. 12 tüntető és 5 katoná sebesült.

Villeneuve Saint-George,
július 30.

A vignexi tüntetőket a katonaság Villeneuve felé visszaszorította, mire létrákkal a vasúti töltésre másztak és onnan kövekkel dobálták a katonákat. Ezután a pályaudvar mellett lévő útszakaszon vonatok és ott egy barrikádot emeltek. Egy tábornok a dragonyosok élén, valamint a prefektus és az alprefektus a helyszínre mentek. A két utóbbi egyezkedést kísérelt meg. A tüntetők azonban tovább dobálták a köveket, sőt löttek is, úgy, hogy hír szerint egy katonatiszt, egy csendőrszázados és egy dragonyos meg-

sebesült. A katonaság erre szintén sortűzet adott, bár első ízben csak vaktöltéssel. Végül azután két sortűzet adott, melytől több tüntető megsebesült. A sebesültek közül kettő csakhamar meghalt. Félórán tartó harc után elfoglalták a barrikádokat. Este hét órakor a rend ismét helyreállott. A sebesültek száma eddig ismeretlen.

Páris, július 31.

A lapok rendkívüli kiadásokat adtak, melyek szerint a vignexi összetűkezésnél 6 embert löttek agyon és 60-at sebesítettek meg.

A Szent László dalegyelet ünnepe.

Kirándulás a Booskay ligetbe.

Motesiczky Hugó bucsuja.

A Szent László dalegyelet nagy ünnepet rendez vasárnap délután a Booskay ligetbe. Motesiczky Hugó, Debrecen társadalmának egyik legkedveltebb egyéniségét fogják fényes ünnepély keretében ünnepelni. Az agilis Máv. titkárt nagy kitüntetés érte, osztályvezetőnek nevezte ki a kereskedelemügyi miniszter.

A debreceni vasutaság élén az üzletvezetővel, ez alkalommal akarja leróni háláját szeretett titkára iránt, karöltve Debrecen város intelligenciájával. Mert sokat és nagyot köszönhetnek mindnyájan Motesiczky Hugónak.

Az ünneplésre való kirándulás vasárnap délután 2 órakor fog történni a Máv. pályaudvarról. Az ünnepségeket hangverseny fogja megelőzni, amelyen résztvesznek szintársulatunk Debrecenben időző tagjai.

A hangversenyt fényes bankett követi a Booskay liget pazar nagy éttermében. Növeli a bankett érdekességét, hogy 12 szép fiatal leány fog felszolgálni, akik a legelőkelőbb hölgyközönség köréből valók lesznek.

A bankett közben fogják ünnepelni Motesiczky Hugót. Utánuk Máv. osztályvezető fogja méltatni nagy érdemeit a vasutaság nevében. Majd Kovács Károly alelnök beszél a Szent-László dalegyelet nevében, amelynek hosszu ideig elnöke volt.

A fényesnek ígérkező ünnepély iránt városzerte nagy az érdeklődés. A rendezés a vasutasok részéről Uhlarik üzletvezető,

a Szent László dalegyelet részéről Kovács Károly és Meisner Józseff: élükön mindent megtesznek, hogy az ünnepély és kirándulás, amelyen az egész város előkelősége részt vesz, minél jobban sikerüljön.

A nádudvari követ grófsága.

Gróf Popeleg — Papp Elek.

A nádudvari kerület derék függetlenségi követe váratlanul grófi ranghoz jutott egy — galiciai származásu aratójának jóvoltából. Ugy történt az eset, hogy Papp Elek karcagi birtokára többek között valami Strufalik nevű lengyel aratót is szerződttetett, akinek médfölött megtetszett a paprikás szalonna s a többi izes magyar ételek.

Egyéb dolgokban sem szenvedett hiányosságot, különben nem dicsérte volna fel annyira szülőfalujába írott leveleiben a gazdája mesés uri sorsát. Elujsgolta a jó csernovicieknak, hogy egy Popeleg nevű duzzogzag magyar unál szilgál, aki rettenetesen nagy ember lehet itt, mert se szeri, se száma az ökének, barmának s annyi a termőföldje, hogy hétszámra járhatna az ember, akkor se találná végét. Az aratóival is emberségesen bánik, neki is olyan jól megy a sora, hogy vissza se kívánczik szülőfalujába.

A minap aztán megjött rá a válasz. A levél borítékján lévő sok-sok ákombácomból körülbelül ezt betűzte ki a magyar posta:

Dem

Georg Strufalik

Schnittter beim Grafen N. Popeleg in

Ungarlon (Korcsák)

Nézték a postán, vizelgálták a furcsa írást a végre is rájöttek a furcsa címzés nyitására. Popelek grófja — Papp Elek képviselő, s a Korcsák szó Karcag városának germán átírása. Ime ez a Papp Elek grófságának ravasz históriája.

A beteg asszony.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Írta: Sas Ede.

A tengerparti szálló terraszán, amely egészen a vízre könyökölt, két férfi ült. Szivarozgatva, sötét granátszínű dalmát bor mellett üdögéltek és nézték a tengert, ezt a nappal is, éjszaka is egyaránt megunhatatlan látványosságot. A víztükör teljesen nyugodt volt az ember ilyenkor el sem képzelheti, hogy támadhatnak ebből a szelíd ártatlanságból azok a sziklaostromló, hajókat dobáló hullámszörnyetegek?...

A fény csakugy tobzódott a nyönyörű nyári éjszakában; az égen és a tengeren millió csillag reszketett; a közeli kikötő város világító tornya messze lövelte fényküllőit a fekete habokra; az ide-oda közlekedő gőzhajók lámpásai fehérén és zölden villogtak, a látóhatáron pedig acetýlénlámpás halászbárkák imbolyogtak, mint a tenger végtelen mezejének apró szentjánosbogárkái.

Egyszerre vidám zaj támadt az éjszaka fényes csöndességében. A fürdőhely kikötőjéből, mint valami csatogó szárnyu nagy madár röppent föl egy divatos, harsogó induló. A kiránduló hajó csalogatta fődélzetére az utasokat, hogy szerenatóval járja be a partvidéket... A réztrombiták lelkes harsogására a fiatalabb férfi edakocciatotta poharát a barátjához:

— Pajtás, ugyancsak mulató kedvem kerekedett.

— Hiszen mulatunk.

— Ezt nevezed te mulatságnak, ezt a

csöndes, szomorú gunyasztást? Akkor én külömbet tudok. Gyere, kapjunk a hajóra s menjük be a városba. Pompas orfeumtársulat van a Hotel de la Willeben. Van köztük egy aranyos, kis szőke; a világ legaranyosabb kis szőkeje...

— Már pedig én a világ legaranyosabb szőkéjére sem megyek...

A fiatalabb férfi egy nagyot csóvált a fején.

— Barátom, nem ismerek rád. Hisz azelőtt ugyancsak könnyű volt téged a tónak ugrasztani. Téged kíséreltek.

— Ugy van. Kíséreltek.

— És mi az oka ennek a nagy váltásnak?

— Micsoda. Elmondom.

Az idősebbik ur töltött barátjának és magának is a sötét, nehéz italból. A kiránduló hajó éppen elindult a pazarul kivilágított, csöndes méltósággal uszott előttük a vízen, mintha tünderek hajója menne Tündérországba...

— Tudod, hogy a feleségem nagyon szép asszony volt. Sajnos, ma már csak árnyéka önmagának... Az egész világ irigyelte tőlem — s én mégis! Hiszen azt is jól tudod, milyen állhatatlan, csélesap vérrel vert meg az anyatermészet. Neked, bohém festőnek, talán nem volt annyi kalandod a modelljeiddel, mint nekem, a meglelt házassambernek.

— Nono. Azt nem hinném. Mert nekem nagyon is sok kalandom volt. És pedig nemesak a modelljeimmel.

— Végre is, a feleségem egyszer nyomára jött a csapodárságomnak. Képzelted,

milyen szemrehányással támadt rám, hangosan, sirva, folháborodva. Hát nem vagyok én elég szép? Nem vagyok én elég fiatal? Nem vagyok én magának elég jó?

— Te, persze nem tudtál neki erre mit felelni...

— Persze, hogy nem. Mert hiszen az asszonynak igaza volt, — fiatal volt és oly szép! De hát hiába magyaráztam neki, hogy ahozzáig is, mely szerelemben, amit ő iránta érzek, semmi köze nincs azoknak a futó, léha kalandocskáknak, ami csak a vérem-játéka. A tenger azért nyugodt, ha egy kis felszél borzolja is a tükrét. Az asszonyok tekintetben nem ismerik a disztinkciót...

S mintha igazuk is volna, hogy nem akarnak ebben a dologban disztinkciót látni.

— Nincs igazuk! Hanem nem arról akarok veled vitatkozni. Megvallom: a feleségem szemrehányással nem sokat javítottak rajtam. Mindössze óvatosabb voltam azután.

A férjekre különösen illik Vojtina törvénye. Hazudj de rajt ne fogjanak...

— Akkor aztán bekövetkezett a szerencsétlenség. Megérdemeltem volna bőségesen, hogy én betegedjem bele az életmódomba; de szegény feleségem lett beteg. Megkezdtek s immár hosszu ideje folytatjuk ezt a kálvária járást: szanatóriumból-szanatóriumba, tanártól-tanárhoz. S nekem látnom kell a világ legszebb teremtésének pusztulását — mert hiszen az orvosok megmondták, hogy fölépítéséhez vajmi kevés a reménység.

— Az orvosok szamarak.

Az ötmillió szédelgés.

Ujabb részletek.

(Fővárosi tudósítónktól) Az Izavölgyi petroleumforrások szenzációs családi ügyében a rendőrség — mint értesülünk — hivatalból folytat eljárást, mert a részvénytársaság ellen egyáltalában nem érkezett följelentés. A petroleumszédelgők üzelméről, melyekkel a magyar hitelt immár Franciaországban is kompromitáltuk, az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

A megjutalmazott Frommer Albert.

Frommer Albert nagybányai földbirtokos Felső-Szelistyére és Dragomirfalvára petroleumfurási és kutatási engedelmet kapott. Ezzel az engedéllyel a zsebében felkereste Leontier Félix párisi bankárt, aki nagy tüzzel hozzájárult a részvénytársaság megalakításához s becsületes és jóhiszemű embereket sikerült az igazgatóságba beugrasztania, a többi közt Gräwald Zsigmond máramarosi ügyvédet és Demjén Kornél vállalkozót, aki a földmunkákat, furásokat, építkezéseket vállalta. — Két alkalmazott is akadt: Egel Jenő, mint a nem létező bányák felügyelője és Fellner Vilmos bányatiszt.

Ilyen előkészület után 1905. március havában megalapították a Magyarországi bányá- és petroleum-részvénytársaságot egy millió kétszáz ezer korona részvénytőkével, melyből egy millió koronát maga Frommer jegyzett, még pedig olyképpen, hogy ellenértékül egy millióért eladta a részvénytársaságnak az engedelményt. Pénzt ezért nem kapott, mert pénz nem volt, de megkapta az egymillió értékű részvényeket. Hogy ezekkel mit csinált, birtokában vannak-e, vagy eladta őket, megállapítva még nincsen.

A bankár dolgozik.

Leontier bankár Franciaországban igyekezett a magyar vállalat részére pénzt szerezni. A párisi újságok közleményei szerint szerzett is, egész sereg francia kistőkésnek szedte el az értéktelen részvényekért a pénzt. Ebből azután a költségeket fedezte és az igazgatói fizetéseket folyósította. Egyebet nem tett. De 1906-ban felemelte a részvénytőkét öt millió koronára és megvette özvegy Deutch Henriknétől az izsaszacsi birtokot. Hitelbe vette, a tulajdonjog özvegy Deutchné

maradt, amennyiben az elsőbbséget betábláztatta a birtokra.

A megszünt kutatási engedély.

A vizsgálat eddig még nem állapította meg, hogy mikor szűnt meg a részvénytársaság furási és kutatási engedélye a kincstári birtokra, de tény, hogy megszünt, még pedig azért, mert az engedélyért járó illetményeket a részvénytársaság a kincstárnak nem fizette meg. Igyekeztek újabb engedélyt szerezni, de ez már nem volt kapható.

A büntügyi vizsgálatot most az érdekli: akkor emelték-e fel a részvénytőkét, mikor a furási engedély már megszünt, tehát bányafelügyelő és a bányatiszt pereit. Előbbi a birtokát akarta visszakapni, utóbbiak a fizetésüket szorgalmazták.

Nincsen följelentés.

1907 elején a részvénytársaság beszüntette fizetéseit. Az alkalmazottak sem kaptak már pénzt. Özvegy Deutchné, a bányafelügyelő és a bányatiszt pereit. Előbbi a birtokát akarta visszakapni, utóbbiak a fizetésüket szorgalmazták.

1907 március havában a csődöt elrendelték. Csődtömeggondnok dr. Okolicsányi László leit. Egyetlen fillér aktívát sem talált, ennek alapján még a csődválasztmányt sem állíthatta össze.

Deutchné és a két alkalmazott kivételével hitelező sem jelentkezett és mert Deutchné követelése a bekebelezéssel fedezve van, károsult sincsen, csupán csak a két alkalmazott követeli visszamaradt fizetését.

Az ügy, mint gyanus bukás 1907 elején a rendőrségre került. Azóta itt folyt a nyomozás, de eredménytelenül. — Panaszos a csalárd bukás ügyében nem jelentkezett.

Most nem régen Engel Jenő a csőd ügyében terhelő vallomást tett Sándor László kapitány előtt. — Ez, miután a csődvizsgálatot Czövek rendőrfogalmazó vezeti, az Engel-aktát is áttette hozzá. Az ügy azonban ezzel sem lépett a megoldás stádiumába, mert följelentések a részvénytársaság ellen még mindig nem érkeztek.

A csődügyben eddig Engel Jenőt hallgatták ki a rendőrségen, de a kihallgatás eredményét titkolják.

Érdekes, hogy ebből az ügyből kifolyólag a francia sajtó éppen úgy támadja a magyar vállalkozást, a magyar alapításokat és bankokat, mint a bankárügyekből kifolyó-

— Ez a szerencsém, hogy én is azt hiszem: szamarak, különben kétségbe kellene esnem szegény betegem mellett. Nos, tehát az asszonykával betegsége kezdetén történt, hogy valahogyan ismét kezébe került egy vívóasztali levél.

— Ah! Tehát Vojina...

— Ne tréfálg nekem Vojtinával. Soha, soha el nem felejttem a pillantást, amit az az asszony akkor rám vetett. Nem volt abban most haragos villám, szemrehányó vád: csak csendes, szelid lemondás... S még mosolyogni próbált könnyein keresztül mintha azt akarná mondani, hogy ez a lemondás nem fáj neki:

— Csak menjen, menjen — mondotta — Nem haragszom...

Barátom, a lelkem fenekéig elfogott a meghatottság. Ime, az én szegény, szárnyaszegett madárkám maga biztat engem. Eredj élvezd az élet gyönyörűségeit, amelyeket én már nem nyújthatok neked! S keserű megbánás vett rajtam erőt a multakért: s erős fogadás keletkezett szívem mélyén a jövődre nézve. Oltárogtam az elé a karosszék elé, átöleltem a fázós, remegő térdet s ezer csókkal esküdtem neki:

— Nem megyek, Ida. Nem megyek soha többé...

Milyen boldog volt az az asszony! Könyei a kezemre hullottak s én nem akartam megzavarni ezt a boldogságát. Csak tudja, hogy most nem hazudok neki — hiszen a nők tekintetében föl vannak rubázva a távolbalátás tulajdonságával.

De még, ha el tudnám is titkolni: eum venném a lelkemre, hogy most hűtlen

legyek hozzá. S akármilyen csodálatosnak találod is, de úgy áll a dolog, hogy míg a feleségem szép volt és kívánatos — addig akárhányszor megcsaltam; most pedig, mióta csak ez a törékeny szenvedő beteg van előttem: megbocsáthatatlan bűnnek tartanám a hűtlenséget.

Csak ülök, ülök a karosszéke mellett s nem tudna onnan elszakítani a világ legédesebb kalandja sem...

*

A férj most birtelen kivette az óráját: — Ah! Már tizenegy óral Szegény beteg angyalom: már biztosan türelmetlenül vár. Hát, jó éjt cimboral Bocssás meg, hogy nem tarthatok veled.

S azzal sietve igyekezett föl a terrasz lépcsőin, a szálló bejárata felé. A festő nagyot fujt a szivarjából s hosszasan utána nézett.

— Milyen különösek az emberek! — mondta magában. — Ime; aki nem volt képes arra, hogy egyszerűen becsületes férj legyen: képes a hősiességre és mártírsággal. Vagy talán több ebben a cselekedetében a hűség, mint az önfeláldozó lemondás? Tet-szeleg magának a gondolatban, hogy ő milyen mártír:

Azután elment a kedve a filozofálástól. A szerencsés hajó nagyon is vidám zenével járta be a csillogó tengert. Födélzete bizonyosan tele van szép asszonyokkal, — gondolta a festőművész, — akiknek deli gavalérok, tilosban kalandozó férjek udvarolnak.

lag a német sajtó. Hova-tovább Magyarország vállalkozásai elől az idegen tőke teljesen el fog zárkózni, mert minden vállalat mögött panamát sejt.

Sport.

Nagy football-mérkőzés a sporttéren.

Budapestiek Debrecenben.

A budapesti „33” football club első csapata holnap városunkba érkezik, hogy a Debreceni Torna Egylet válogatott csapatával, mely a nyiregyházaikkal való küzdelemből győztesen került ki, összemérje erejét. A DTE, nem törődve a budapesti csapat lehozatalával járó nagyobb anyagi megterheléssel, lehetővé tette, hogy a debreceni közönség egy olyan matchban gyönyörködhessek, melyet vidéken csak elvétve produkálhatnak. A „33” football club első csapata ez idén a bajnokságból győztesen került ki, kiváló formában van, játékosai egytől-egyig régi, kipróbált, megedzett emberek, kiknek igen nagy részük van abban, hogy football sport hazánkban oly magas nivóra emelkedett. A DTE csapata a legszorgalmasabb traininget folytatta, az összjátékra különös súlyt fektettek s a lelkes csapat minden egyes tagja igyekszik méltó partnere lenni a budapestieknek.

A mérkőzés vasárnap délután 5 órakor kezdődik. A nézőtér az esti órákban teljesen árnyékban van. Helyárak: páholy 6 korona, tribün-jegy 1 korona, tribün melletti ülőhely 70 fillér, állóhely 30 fillér, sportjegy 50 fillér. Jegyek előre válthatók Antalffy József, Gyürky Sándor, Féayes Mór és Tolnai Dániel üzletében.

Mérgező gombák a piacon.

Megint elkobzások.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni piacnak az utóbbi időben az a vesztesége, hogy egyremásra koboznak el onnan romlott élelmiszereket. A rendőri híradások pár nap óta abban merülnek ki, hogy számot adnak, hogy ujabban milyen és mennyi romlott, az egészségre ártalmas árucikkeket, élelmiszert koboztak el és semmisítettek meg.

A közegészségügyi hatóságok, a rendőrség eljárása feltétlenül dícséretre méltó. Ha azonban ezt a buzgóságot tekintjük, mellyel most vizsgálják a piacot, rostálják az ott eladásra kerülő élelmicikkeket, okvetlen előbünk todul a kérdés, hogy ez miért nem történt régebben is így. De erre felesleges is válaszolnunk, elég, ha a rendszer változás áldásos következményeit, a kedvezőbb egészségügyi viszonyokat nézzük. És ezért a rendszerváltozásért elismeréssel adózzhat a közönség a főorvosnak s buzgó segítőitársainak a kerületi orvosoknak.

*

Tegnap megint általános piacvizsgálatot tartott a rendőrséggel K. Szalay Béla kerületi tisztiorvos. Most ugylátszik a gombákra került a sor, mellyel mostanság a környékbeli parasztasszonyok elárassztják a piacot, még pedig oly lelkiismeretlen módon, hogy az elárúsításra kerülő gombák legnagyobb része mérgező s az egészségre nagyon ártalmas. Ilyet koboztak el tegnap nyolc kosárral és két zsákkal öt balmazújvárosi asszonytól: Gercsak Istvánné, Eszenyi Sándorné, Badácsi Józsefné, Kovács Jánosné és Bervitz Jánosnétól.

Szerencse, hogy a vizsgálatot korán reggel tartották, mert ha a mérgező gombákat értékesítik, ki tudja, azóta hány áldozata lenne az elárusított lelkiismeretlenségnek.

Cséplés mellől a kaszárnnyába!

— Levél a Szerkesztőhöz! —

A debreceni 3-ik honvédegyalozred parancsnoksága 35 napi fegyvergyakorlatra hívta be azon tartalékos honvédeket is, kiket 10 évi szolgálat után a közös hadseregtől helyeztek át. Ez eddig csak néha kivételesen történt meg. De ez még kisebb baj lenne. Nagyobb baj az, hogy az utóbbi esős idő miatt az aratás és cséplés késett s így a tartalékos honvédek földmives részét érzékenyen sújtja ez a behívás, mert ezek nagy része nő, 3-4 gyermekkel bíró családos ember s most „szolgálati okok miatt” évi keresménye legnagyobb részét: a cséplési részt veszti el.

Es ezen nem segít semmi sem. Az ezredparancsnokság a fegyvergyakorlat elhalasztása iránt beadott kérvényeket, még ha törvényes okot hoznak is fel indító okul, minden kimélet s méltányosság nélkül elutasítja „szolgálati okokból.” A parancsnokság ezen indokolatlan, törvényt sértő eljárásával egész családokat visz a kétségbeesés és nyomor változatai alá a szocializmus karjaiba. Katonák nagyon rossz szolgálatot tesznek az ilyesmivel a hazának, a társadalomnak. Az a műveletlen, szegény paraszt, — kit mint több konkrét eset bizonyítja, — beteg felesége, éhes apró gyermekei, félbe maradt, fáradtságos munkával szerzett kis asztalja mellől minden esedezés ellenére, katonádit játszani elragadnak, az államhatalomban csak ellenségét látja s veszélyt sejt meg annak még jogos intézkedéseiben is.

Kérem Szerkesztő urat lapja hasábjain nyilvánítsa ezt az illetékes körök figalmáha
V. F.
községi jegyző.

Színház.

* A színtársulat Máramarosszigetén. A debreceni színtársulat előadásait augusztus 8-án kezdi meg Máramarosszigetén. Az első hét műsora a következő: Augusztus 8-án szombaton „Császár katonái”, augusztus 9-én vasárnap d. u. „Janos vitéz”, este „Császár katonái”, augusztus 10-én hétfőn „Varázskeringő”, augusztus 11-én kedden „Varázskeringő”, augusztus 12-én szerdán „Grethen”, augusztus 13-án csütörtökön „Bibor”, augusztus 14-én pénteken „Tatárjárás”, augusztus 15-én szombaton „Sultán” (Zilahyné fellépte) augusztus 16-án vasárnap este „Tatárjárás”. A „Császár katonái” és a „Tatárjárás” első előadása bérlet szünetben lesz.

A megcsalt férj bosszúja.

Felgyújtotta a csábító házat.

Sámson szenzációja.

(Saját tudósítónktól.) Hajdusámsonnak érdekes szenzációja van. Egy gazdaember felgyújtotta a felesége elcsábítójának a házat. A szerelmenfél és bosszújának mindenestre különös neme ez, de faluhelyt nagyon gyakori. Ez vezette Menyhárt József sámsoni gazdálkodót is afeletti elkeseredésében, hogy egyébként is régi haragosa, László András elcsábította azt az asszonyt, akit vel már évek óta együtt él s akit nagyon szeret.

Menyhárt József ugyanis már tizenhat éve közös háztartásban él Balogh Teréziával. Harmadik szomszédjukban lakott László András, aki régi haragosa Menyhárt Józsefnek. Többször is összejöttek s alaposan

elpüfölték egymást. Ezért ültek is már a debreceni törvényszék fogházában pár napot súlyos testi sértés miatt.

Menyhárt József asszonya esinos, formás asszony volt. Szemet vetett rá László András, ki nagy Don Juan hírében állott. Az asszony nem sokáig állott ellen az udvarlásoknak és mivel a férje amugy is részegeskedni kezdett, keveset törődött vele, hát át pártolt László Andrásához, ki tartotta hízelt, szerelmes szavakkal.

Az asszony hűtlenségére azonban csak hamar rájött Menyhárt József. A multak tanúságain okult, hogy nem jó más testi épességében kárt tenni, mert akkor a törvénnyel gyűl meg a baja. Másfajta bosszúra gondolt. Késő este szépen odalopódzott László András házához és a szalmafedelet felgyújtotta. A ház porig leégett, mert a házbéliek későn vették észre a tüzet, mikor már csak saját menekő esükre gondolhattak.

Másnap a csendőrség tűzvizsgálatot tartott s ekkor kiderült, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett. Nemsokára aztán kinyomosták a gyújtogatót is Menyhárt József személyében, ki ellen az eljárást megindították.

Terjed az éhtifusz.

A cigányok széthurcolják a betegséget.

Hajdumegye veszedelme.

(Saját tudósítónktól.) A küteges tifusz, mely Hajdumegye különböző részein jelentkezett eleinte szörvénnyosan, most már járvánnyá kezd fajulni. — Ennek az oka pedig az, hogy a hadházi cigányok akiken legelőször kiütött ez a rettenetes betegség, széthurcolják az egész megyében, sőt a megye határain túl.

Tegnap is Mártonfalván észlelték az orvosok egy cigánylegényen az éhtifusz tüneteit. Egy Balog Sándor nevű cigány dolgozott ott építkezésnél. A legény munkaközben összeesett.

Miután a fertőzést konstataáltak, a falu határából a legényt azonnal elvitték és a hadházi járványkórházban helyezték el, hol már eddig is sok tifuszt ápolnak. A cigánylegény munkástársait dezinficiáltak.

Hasonló eset fordult elő Nánáson. Itt egy cigányasszonyon tört ki az éhtifusz. Személyazonosságát még nem is tudták megállapítani. — Szintén a hadházi kórházba vitték.

A hatóság minden irányban szigorú intézkedéseket tesz, nehogy a fertőzést a cigányok kóborlásaik közben terjesszék. A csendőrök a cigányokat összefogdossák és a hadházi cigánytelepen zárlat alá viszik őket.

Hirek.

— **Személyi hírek.** Végh Gyula rendőrkapitány holnap utazik el szabadságra. — Publig Ernő h. tüzoltóparancsnok a fővárosi Szent Lukács fürdőből tegnap a Bécs melletti Baden-Badenbe utazott, ahol két hetet fog tölteni.

— **Uj királyi közjegyzők.** Az igazságügyminiszter dr. Gross Tivad r. kolozsvári kir. közjegyzőhelyettes Gyergyószentmiklósról, dr. Schreiber Miklós tapocai kir. közjegyzőhelyettes Naszódra, dr. Kovácsi Albert székelyudvarhelyi gyakorló ügyvédet Marosvásárhelyre, dr. Rusa Ernő kaposvári gyakorló ügyvédet Szigetvárra, Kovács Gábor szerencsi gyakorló ügyvédet Szerencsre

és dr. Hunyor Sándor királyselmeci gyakorló ügyvédet Tokajba kir. közjegyzőknek nevezte ki. Érdekes a kinevezések között Rusa Ernő kinevezése, akit Szigetvárra neveztek ki. E kinevezés cáfolata annak, hogy szigetvári közjegyzővé tudvalevőleg Olay Lajos képviselő lett volna kizemelve.

— **Változás a debreceni csendőrtiszt karban.** A debreceni VIII-ik csendőrkerület egyik kiváló törzstisztjét, Bencze Bálint őrnagyot a honvédelmi miniszter másodtörzstiszt minőségben, a budapesti csendőrkerülethez helyezte át. — Bencze Bálint tegnap délelőtt bucsuzott el Wespriény Zoltán főispántól, Kovács József polgármestertől és Kovács Gyula alispántól. — Tegnap este a Bika udvarkertjében a kerületi parancsnokság tisztikara bucsuztatta el Bencze Bálintot kedves és meleg ünneplés közepette. Bencze Bálint holnap utazik el Debrecenből.

— **Viharos gyűlés Karcagon.** Karcag város polgármestere megkereste a középízsai ármentesítő társulat igazgatóságát, hogy egy Karcagon létesítendő szivattyulepnek terveit és költségvetését készítené el. A megnevezett társulat ezen kérésnek eleget téve, a foltó hó 26-án küldöttei Gaál Kálmán elnök, Ruttkay László társulati főmérnök és Helmezy Béla igazgatósági tag által ismertetni kívánta egy e célra Karcagon egybehívott gyűlésen a 252,670 koronába kerülő szivattyulep tervét és költségvetését. De a megjelent gazdák óriási lármával és közbekiáltásokkal megakadályozták az előadást, úgy, hogy az elnök kénytelen kellelten feloszlatta az ülést azzal, hogy az ügyet Karcag város belügyének tekintik, tegyen vele Karcag, amit akar és amit tud. Ekként a vendégek is szépen haza vonultak tervükkel és költségvetésükkel.

— **A rekruták bevonulása.** A hadügyminiszterium az általános helyőrség változás alkalmából a következőket rendelte el. Az 1906 ban sorozott magyar honosságú legénység, ha a rekruták bevonulása folytán létszám betelik, csak az esetekben szabadsággal rendelkezők, ha a szolgálati idejüket 1906. október 1-je előtt kezdték meg. Az 1905-ben sorozott katonák, akik igényt tarthatnak szabadságolásra, de akiknek tovább szolgálása kívánatos lenne, ha önként tovább szolgálnak egy évig, ezért három fegyvergyakorlatot számítnak be nekik. A rekrutákat az összes csapatokhoz 1908. október 6-án kell behívni a tényleges szolgálatra. Az egyéves önkénteseket, valamint a haditengerészet rekrutáit október 1-én hívják be.

— **Nem festik újra a közgyűlési termet.** Odon város házában közgyűlési terem is meglátszik az idő vasfoga. A tizennyolc esztendővel ezelőtt kifestett terem falain és boltozatán a festés elszintelenedett, elpiszkolódott, sok helyen pedig egészen le is kopott. Ezért elhatározta a városi tanács, hogy újjáfesteti a termet, hogy a városatyáknak ez által is kellemesebbé, szivesebbé tegye a közgyűlési tárgyalásokat. A munkálatok elvégzésével Thieszen Arthurt akarta a tanács megbízni, de mivel Thieszen 2700 koronán alul nem akarta elvállalni a terem kifestését, a tanács pedig csak 2500 koronát ígért meg érte, így a terem újjáfestése elmarad s csupán a legszükségesebb reparációt végezteti el a tanács a teremben.

— **Küteges hagymáz Hadházon.** Több ízben adtunk hírt arról, hogy Hadházon a küteges hagymáz újból kiütött a cigányok között. — Tegnap ismét három megbetegedést történt s a hatóság intézkedésére mindhárom tifuszbeteg cigányt be szállították a hadházi kórházba.

— **Szarvasmarha eladás a Hortobágyon.** A gazdasági intéző bizottság javaslatára a városi tanács elhatározta, hogy a hortobágyi marhaállományból 8 tehenet, 3

ókrót és 3 borjút elad. Az eladásra vonatkozó hirdetményt a napokban bocsátja a polgármester közre.

— **Kölcsey birtoka román kézen.** A Hymnusz költőjének ősi magyar családja pusztulóban s a régi szilágymegyei Kölcsey birtok, ahol a költő ifjúkorát töltötte, már nincs a család birtokában. Azokon a földeken, ahol alig egy század előtt az az örök imádság fogamzott: Isten áld meg a magyart — most már alig hallani magyar szót. A környék románsága egyre szaporodott s most még inkább meggyökereznek, amennyiben a régi Kölcsey birtokot parcellázzák s a környék román lakossága kezére jut az ősi magyar föld Hymnusz helyett tehát a zsolnárt kell énekelni most Kölcsey földjén: „Öröködbe, uram, pogányok jöttek...”

— **Uj cigányzenekar.** Debrecenben a mai nappal új cigányzenekar kezd meg működését: s először — ma este — a Hungária kávéház közönsége előtt mutatkozik be. Az új zenekar primása ifjú Zsiga Józsi, a kiváló hegedűművész, aki mint Kiss Béla bandájának hosszú ideig volt képzett vezető karmestere, ezelőtt is kedvence volt a közönségnek.

— **Díjbirkózás a Bikában.** Ma este mutatkoznak be a Tarka színpad újonnan szerződött tagjai, akik kivétel nélkül elsőrendű művészek. Az igazgatóság, hogy a közönségnek kellemes sportestéket szerezzen, óriási anyagi áldozatok árán 8 világhírű birkózó bajnokot, közöttük Czaja József, Kara Sulimán, Frit Málbert, Sándorffy stb. szerződtette, kik esténként Debrecen város bajnokságáért és 1500 korona díjért fogak küzdeni, Esténként 2—2 pár birkózik, ma este Pitilinsky lengyel, Hohenboigler osztrákkal és Czaja magyar világbajnok Anderson svéd sampion birkózóval fog mérkőzni.

— **Nagy tűz Dorogon.** Hajdudorog község határában Szakál György dorogi lakos tanyáján tegnap délután nagy tűzvész pusztított. Eddig ismeretlen okból a tanyai épület hátsó része tüzet fogott és csakhamar az egész épület lángban állott. Szakál György és a tanyán dolgozó munkásai hozzáfogtak a tűz lokalizálásához, azonban az lehetetlen volt, mert a nagy hőségben és szélben a tűz rohamos gyorsasággal terjedt. Néhány perc alatt átcsaptak a lángok a szomszéd melléképületekre is, amelyek szintén azonnal lángba borultak. Hiába volt a tanyáknak minden fáradsága, a tűz vehemens erővel pusztított és az összes tanyai épületeket és ingóságokat elhamvasztotta. Szakál György gazda kára meghaladja az ötezer koronát. A hajdudorogi előjáróság értesítette a tüzésről a debreceni királyi ügyészséget, mely a vizsgálatot elrendelte.

— **Sztrájk az Operánál.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az Operaház zenekari, énekkari és műszaki személyzetének még a Fejérváry-kormány megígérte anyagi helyzetük javítását. De azóta sem történt ebben az irányban semmi. Most elhatározták, hogy gróf Apponyi Albert kultuszminiszternél feltétlenül dűlőre viszik a kérdést. Memorandumban fordulnak a kormányhoz s el van határozva arra, hogy míg ez érdemben elintézve nincs, sem a próbákon, sem az előadásokon nem akarnak résztvenni.

— **Ezüstkoszoru Rác Károlynak.** Egyik aradi lapjárunk írja: A debreceniek híres cigányprimását, Rác Károlyt az aradi közönség holnap szép ezüstkoszorúval ajándékozza meg. Méltó viszonzása akar ez lenni azoknak a kellemes estéknek, amelyeket Rác Károly és zenekara az aradi közönségnek a Központi-szálló helyiségében szerzett. Régen nem volt az aradiaknak olyan élvezetben részükhöz, mint azokon estéken, mikor a híres magyar cigányprimás rákezdett egy bus magyar nótára, könyvet esalva a hallgatók szemébe s nyomban utána tüzes, ropogós ssárdással felvillanyozta a lelkeket és tapsra ragadta a csodálatlalt ellett közönséget. Tűz, temperamentum, valódi magyaros hűv van játékában és az aradi közönség úgy akarja a felejthetetlen estéket meghálálni, hogy a holnapi busu zeneestélyen értékes ezüst koszorúval ajándékozza meg a kálvinista Róma kiváló cigányprimását.

— **Vasutas sors.** Aradról táviratozák, hogy az arad-tóvisi vonalon levő Milovacsivos állomásnál Pogány Tivadar pályáér a 695. számú tehervonat elé került, amely fejét teljesen elválasztotta törzsétől. A vizsgálatot megindították. — Aradról jelentik: Az arad melletti Sofronya állomásnál Kiss György vonatfékező leesett a Budapest felé haladó személyvonatról és fején súlyos sérüléseket szenvedett. Az aradi kórházba vitték.

— **Áruforgalmi akadály.** A cs. kir. osztrák államvasutak delatyn-jaremei vonalán töltés csuszamlás miatt az áruforgalom további intézkedésig be lett szüntetve. Semély, podgyász és darabonként 25 kilogrammig terjedő gyorsáru forgalom átszállással, illetve áthordással tartatik fenn.

— **Császarcigaretta.** Az osztrák pénzügyminiszterium a hatvanéves császár-jubileum alkalmából elhatározta, hogy új cigarettafajtát hoz forgalomba. A neve császarcigaretta lesz és a jövő hónap tizenhetedikétől kezdve fogják árusítani az összes osztrák dohánytözsdekkben. Száz darabot tartalmazó doboznak négy koronára, egy darabnak négy filérré szabták meg az árát. A hüvellyel ellátott új cigaretták külső alakja és elosomogolása emlékeztet a szultáncigarettekre.

— **Vér a vendéglőben.** Dorogról jelenti telefonon tudósítónk: — Tegnap délután a nagyvendéglőben Czifra György szürszabó mestert összeszóalkozásból kifolyólag megtámadta Baksai Sándor caizmadia és mellbeszurta. Czifranak tüdejét is érte a szurás s így most élet és halál közt fekszik sebével.

— **A nők és az órák.** Egy századvégi filozófus összehasonlította a nőket az órákkal és a következő eredményre jutott:

A bakfis leány a régi órához hasonlít, mert mindig siet.

A kacér, cifraalkodó leány olyan, mint a toronyóra. Mindenki nézi, de senki sem veszi.

A szép, de csacska leány a zenélő órához hasonlít, mert eleinte tetszik, de később azonban untat.

A gazdag leány olyan, mint az aranyóra. Alig látják meg, rögtön azt kérdezik, hogy mi az ára?

A szájjas asszony olyan, mint az ébresztő óra. Már hajnalban zörög.

A házas nő az ingaórához hasonlít. Lassan, de méltóságteljesen jár.

— **A tanár, mint kosztadó.** A közoktatásügyi miniszter egy konkrét eset alkalmából körrendeletben figyelmezteti a középiskolák tanárait, hogy diákoknak hozzájuk kosztba felvétele körül tapintatosan járjanak el, kosztos diákok tartásától lehetőleg tartózkodjanak, azonban ha ilyeneket mégis magukhoz felvesznek, eljárásuk ne viselje magán az üzletszerűség jellegét, továbbá megtiltotta, hogy egy-egy lakás- és kosztadó 4 tanulóval többet tarthasson.

— **Debreceniek Bartfán.** A kies fekvésű Bartfa fürdőn újabban a következő debreceniek nyaralnak: Glück Izidor kereskedő, dr. Nagy Kálmán járásorvos és Poroszlay László takarékpénztári igazgató.

— **Szatmárnémeti szab. kir. város felsőkereskedelmi iskolája.** a) Felső kereskedelmi iskola. Tartama három év. Érettségi vizsga. Tandíj 200 korona. Felvehető 4 polgári vagy középiskolát végzett tanuló. Jó előmenetel esetén tandíjkezdmény. A szorosabb értelemben vett kereskedelmi pályákon felül mindazokra is minősít, melyekre az 1883. évi a tisztviselők minősítéséről szóló I. tc. alapján a középiskolák jogosítanak. Egyévi önkéntességi jog. b) Női kereskedelmi tanfolyam. Tartama 1 év. Tandíj 100 korona. A felvétel 4 polgári vagy felső leányiskola elvégzése, vagy felvételi vizsgálatlalt történik. Gyors és gépirási tanfolyam Kivánatra értesítőt küld s a felvételt — a bizonyítvány beküldése mellett — már most eszközli az igazgatóság.

— **Kabaré az Angol udvarkertjében.** Az Angol királynő szálloda nyári kertjében Horváth Kálmán vezetése alatt működő kabaré előadások iránt nagy az érdeklődés. Körülbelül 25 új kabaré szim fog három estén színrekerülni. Az első est ma lesz, hétfőn és kedden teljesen új műsor lesz. Kezdeté 9 órakor. Fentartott asztalok a vendéglőben megrendelhetők.

Valódi amerikai és angol tennis lapdaverők (rakettek), lapdák, hálók és teljes tennis pálya felszerelések a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában Kosuth-utca 4. sz.

Chewreaux és Box-bőr

Amerikai cipők

15 K. 20 K.

Kizárólag

Mandel Lipótnál.

Ahmed Riza magyar

De nehogy úgy járjon mint Stössel.

Arról is azt mondták: debreceni civis.

Ha valaki nem tudná ki az sz Ahmed Riza, tudja meg, hogy ő azoknak az ifjutörököknek a vezére, kik a szultán birodalmában az alkotmányosságot kieroszakították. Jóravaló öreg bácsi, ki-ől eddig a cica se tudott, de mióta az újságok tele vannak a törökországi eseményekkel, híres ember lett belőle.

Régi, ősi szokás nálunk, hogy ha a világ valamelyik táján kiemelkedik egy ember, nyomban megtesszük magyarnak. Ahmed Riza sem kerülhette el a sorsát.

Vámbery Ármán, a híres professzor ugyanis ezt a nyilatkozatot bocsátotta ki:

Ahmed Riza bég barátom, az új török, helyesebben ifjutörök párt vezére, anyai részről magyar eredetű. Ötven évvel ezelőtt baráti viszonyban éltem Ingilia Ali béggel, Ahmed Riza bég atyjával és anyjától, kit jó ismerem, megtudtam, hogy egy Bécsben élő magyar családnak leánya.

Emlékezhettek még rá, hogy mikor Stössel tábornok hősiiesen védelmezte Port-Arturt, kisütötték róla, hogy magyar ember: jóravaló debreceni civiseknek az ivadéka.

Mikor aztán megindult ellene az áru-lási pör, a magyar származás hirtelen lehámlott róla.

— Egy lengyel zsidó családból származik! — állapították meg róla.

Nehogy így járjon Ahmed Róza is.

Távirat és telefon.

Az új Törökország.

Konstantinápoly, július 31.

(Saját tudósítónktól.) Nagyobb számú közönséges büntetést szabadlábra helyeztek. Ezt az intézkedést a régi regíme hibáira vezetik vissza. — A fegyverek szabadonbocsátása a portán nagy megütközést keltett.

Konstantinápoly, július 31.

(Saját tudósítónktól.) Az első hadtestet Konstantinápolyból és környékéből Macedóniába helyezik át, a harmadik hadtestet Szalonichiba. — A szultán albán és örmény testőrségét rendes csapatokkal helyettesítik.

Konstantinápoly, július 31.

(Saját tudósítónktól.) Az ifjú török vezérek, valamint a lakosság rendkívüli mérsékletet tanúsítanak. A letartóztatott fegyverek közül még a hajszála sem göbült meg egyiknek sem. Az a hír, hogy Izzel pasát letartóztatása alkalmával megverték, kohelmány. Öhatalmu lefoglalások vagy elkobzások sem történtek, ami persze még nem jelenti azt, hogy nem fognak a bíróság előtt pert indítani azok ellen, kik állami pénzeket eltulajdonítottak.

Mészárosok sztrájkja.

Szabadka, július 31. Az összes mészárosok sztrájkba léptek Oka ennek az, hogy a város hatósági mészárszéket állított fel. Holnapra a város katonákkal vágatát marhákat s elegendő mennyiségű húst árultat a hatósági mészárszékekben.

Pusztító felhőszakadás.

Tirol, július 31. Napokig tartó eső, sűrű zivatarok után ma hatalmas felhőszakadás pusztított. A folyók kiöntöttek, több vidék termését tönkretették. Az árvíz 30 áruozatot követelt, ennyien rúttak a vízbe.

Robbanás egy gyógyszerertárban.

Ujvidék, július 31. Rossinger János gyógyszerész laboratóriumában hatalmas benzinrobbanás történt ma délelőtt, mely úgy a laboratórium, mint a gyógyszerertár berendezését tönkretette. — Erlich Jenő gyakornok es egy laboráns halálos sérüléseket szenvedtek.

A ravatal meggyalázója.

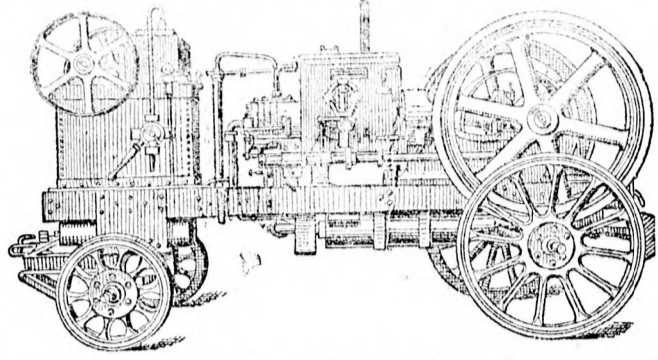
Sátoraljaujhely, július 31. Goró S. ója fiatal leány szerelmes volt egy leányba. A leány tegnap megbalt s Goró az éjszakát virrasztva töltötte el ravatala mellett. Elfőltájt a szomszéd szobában levők zajt hallottak, besiettek a ravatalos szobába s akkor látták, hogy Goró megbecsülte a leány holttestét. Mikor tetten érték, Goró annyira megijedt, hogy esztét vesztette. Dühöngeni kezdett, bevitték a kórházba s ott megállapították, hogy közveszélyes örült.

Beomlott aranybánya.

Déva, július 31. A rudai aranybánya beomlott s a leomló földréteg 6 bányász eltemetett. — Azonnal megkezdték a mentést, esetére 5 bányász súlyos sérülésekkel, egyet pedig holtan huztak ki a földtömeg alól.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2. ajtó.

Eredeti „OTTO“ benzin motorok cséplési célra.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.Saját műhely!
IX. Mester-utca
31. szám alatt.

továbbá benzin-, petrolin-, légszesz és szivógáz motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debrecen, Piac utca 77. szám (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben, Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilárokat, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket. iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat, Tervek és költségvetés díjtalan.

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzókat, tömitéseket,

I-ső rendű gépsziját,

buza-minőség-néző és egyéb mérlegeket, általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECZEN,
Piac-utca 23. szám alatt.

Mütrágya!

Foszfor, légeny- és káli trágyák! Száritott feká és száritott sertétrágya! Elsőrendű szőlőtrágyák waggonszámra legjutányosabban megrendelhető.

Klár Andor

bank- és áruüzletében

Debreczen,

Miklós-utca 23. sz.

Ugyanott kőszén mész, waggonszámra 1-3 évre, kötésre vásárolható.

Bankosztály!

Törlesztéses, kötvény és váltókölesönöket folyósít.

A modern gyógyszerek között, melyet az orvos leginkább rendel az idegerősítő **MUIRACITHIN**

első helyen áll. Az idegbetegek képezik ma az orvosi működés főpontját. Különösen időelötti gyöngye szervezetűek, vagy idegbetegek nem hagyhatják figyelmen kívül. Az időelötti idegesség, a túlerőltetés, a túlmunkásság, kiesapongás stb. következménye és betegséget teszi az egész testet. Ezért aztán a csekély rosszulletnek, mint étvágytalanság, feledékenység, reszketés, félelem, izgatottság stb. állandó kísérői az időelötti ideggyöngyességnek. Ne mulassza el tehát senki ily esetben orvosi kezelés alá vetni magát idejekorán s az orvos, mint említettük a „Muiracithin“-ben egy kiváló gyógyszer fog ajánlani. Olvassa el az orvosi véleményeket, melyek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek. Orvosi rendelvényre minden gyógytárban kapható.

Vezérképviselő Ausztria-Magyarország részére: Hirschen Apotheke, Wien VII. Westbahnstrasse 19. — Gyár: Handelsgesellschaft Noris Zahn & Cie, Berlin O. 40. Neu Friedrichstrasse 48.

GLEICHENBERG klimatikus GYÓGYHELY. (STEIERORSZAG.)

Nyári évad: Május 15-től okt. 1-ig. — Félalpin jellegű kedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavulatok: Légzőszervek (hurut, asthma, emphysema), szivizom betegségei, idegbajok, rekonvalescencia. — Gyógyszerek: Inhalációs és pneumoterapia, szén-savas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógy-gymnastika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma forrás Jolanniskut, Klausenforrás.

— Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás- és kocsikról gondoskodik — a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Zalalmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető talalmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Talalmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt, általunk eszközöltetnek, illetve megkerestetnek.

Ugyszintén minden szabadalomjogos és szabadalomtisztai ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestasse 32.

Szabadalmi hivatal talalmányok és szabadalmak eszközlése és értékesítésére az összes országokban.

A kérdések duplaportóval látandók el.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegénység és lábzők részére. Elvagygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata Kapható:

J. Serravallo-nál
1229 Triesz-Barcola.
A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

A gazdaközönség figyelmét felhívom

Zsák és ponyva

kölcsönző intézetemre

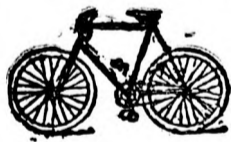
hol is e szakmába vágó összes áruk a legjutányosabb árakban beszerezhetők

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

Debreczen, Plac-utca 66. szám a.

Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdon-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémestergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

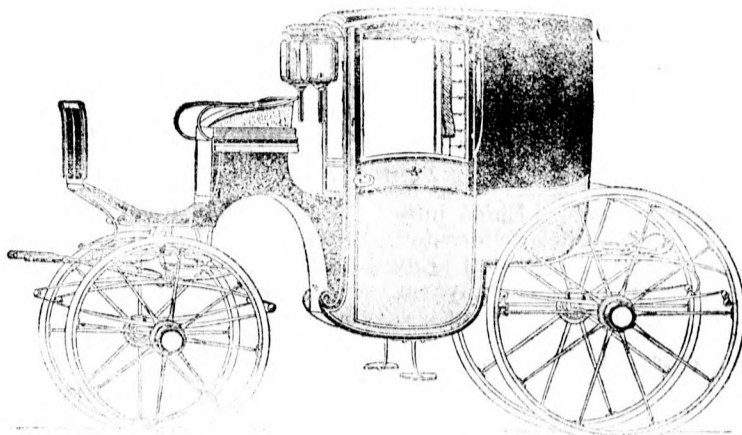
Zsákok,

vizmentes ponyvák, rostáló ponyvák, kölesön, valamint megvételre legolcsóbban beszerezhetők. F O H N JÓZSEF Zsák- és ponyva üzletében Debreczen, Petőfi-tér 6. sz. (a nagy-állomás közelében).

Fábián László

kocsigyártó

Debreczen, Hatvan-utca 61. szám alatt.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányu uri hintó és hajtó kocsikat. — Régi kocsikat ujakra becserél. Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. Javításokat elfogad.

Pályázat.

Debreczen sz. kir. város állami segélyben részesülő iparos tanonciskolájában az 1908—9-dik iskolai évvel kezdődőleg egyelőre három évre egy tanítói állásra pályázat hirdetik.

Javadalmazás: évi fizetés 320, azaz háromszáz husz korona, mely az iparos iskola pénztárából, hónapanként előre fizetetik. Középiszkolai tanári képesítés mellett a fizetés évi 400 korona.

Kötelesség: az iparos tanonciskolában az ipariskolai bizottság vagy az igazgató által évről-évre kijelölendő osztályokban hetenként két napon, naponként két egymásután következő órán megszakítás nélkül, egyelőre a könyvvitel és az iparban előforduló fogalmazványok és ügyiratok tanítása s az iparos tanítói állással járó írásbeli teendők.

Pályázhatnak közismereti póttanfolyamot hallgatott tanítók, tanárok.

A szabályszerűen felszerelt pályázat augusztus hónap 10-dike d. e. 12 óráig Bészler Károly urhoz — városháza árvaszéki elnöki hivatal — mint az ip. iskolai bizottság elnökéhez adandó be.

Kelt Debreczenben, az 1908 július hó 23-án tartott iparos iskolai bizottság ülésében.

Kiírta Dóczy Gedeon, ip. isk. igazgató.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Üdít, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huygk- és fővnyképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn. Debreceni főraktár Grünberger és Gflók cégnél.

HIRDESSÜNK

DI

című politikai napilaphan. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatott.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

Kerékpár, mely alig használt olesón eladó. Finom „Styria“-gép, szabadon futóval, szép nagy kormányval. A gép megtekinthető délután 12-től fél 2-ig és este 6-tól 8-ig. Vendég-utca 17. szám alatt.

Szőlőteleptők figyelmébe. Eladó jutányosan tizenkét hold körülkerített felforgatott föld Márkus Jenő szőlőtelepe mellett. Egy hold gyümölcsösrel, 800 öl szőlő, tanyával. Fekvése kitünő. Cím a kiadóhivatalban.

A Debreceni Trágyagyár Trágya megrendeléseket már most elfogad. Képviselők kerestetnek Debreczen Sas utca 3.

Kiadó lakások. Egyik: 2 szoba, előszoba két bejárattal, azonnalra. A másik: 1 szoba, koryha augusztus 1-re. Mindkét lakás tartozékokkal teljesen ellátva. Értekezhetni József kir. herceg-u. 47.

HÁZAK BÉRBEADÁSA. Széchenyi-utca 50. és Arany János-utca 59. sz. házak, melyeknek bérjövendelme évenként 5000 koronára tehető, 5 évre, évenként 4200 koronáért bérbe kínáltatik, ezen bér mellett bérlő köteles még az épületeket kívül belül és a tetőzetet, továbbá padlást, pádimentomot, ablakokat, ajtókat, kapukat, zárszárakat, clozeteket, csatornákat stb. javíttatni, a falakat meszeltetni és festetni, szemetet hordatni és kéményeket sepretni stb. Biztosíték készpénzben 2000 korona kivántatik. Ért. Arany János-u. 59.

Kézimunkák készítését a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig, distingvált izléssel, nagyon mérsékelt díjazásért készítik. Címem megmondja a kiadóhivatal.

Figyelem! Figyelem!

Villamos villagítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken a legjutányosabban eszközöl

FÖLDVÁRI L.

debreceni első elektrotechnikai gyár villamos szerelési vállalat KOSSUTH-UTCA 1. szám. (Az udvarban). Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. — Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168. szám. Nálam megrendelt villamos villagítás és erőátvitelknél, csatlakozó vezetékét is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Desiffa a legjobb lábizzadás ellen. Főraktár Riekl József Zelmós üzletében.

Német órákat kezdőknek, haladóknak, javító és magánvizsgálatra készülőknek nagyon jutányos áráért ad, intelligens, képzett urleány. Címe a kiadóhivatalban.

2 szobás utcai lakás előszobával és tartozékaival kiadó Mester-u. 31.

Kiadó szoba. Csinosan butorozott külön bejárattal utcai szoba kiadó. Cím a kiadóban.

Kereslet.

Házat vennék. Nem nagyarányu esinos és modern építésű házat keresek. Ajánlatok a kiadóba kéretnek.

Varróleányok női ruha varrónőhöz felvétetnek Zugó-u. 6. Fenyőné.

Egy lakatos tanuló fizetéssel felvétetik, Csillag-utca 25. szám alatt.

Tex-cipőgyárba faszeges munkások felvétetnek. Csapó-u. 11.

Géplakatos és vasesztergályos tanulók felvétetnek Ehrenreich Sámuelnél Széchenyi-utca 44. sz.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasa szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvírösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkifujta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható! Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.
debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dug választéka. Telefon szám: 568. 1063

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen,

*** Kistemplombazár. ***

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg- és divatruház.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák, Gyapju és Pelüsch, utazó Plárdek

nagy raktára!!

Az

Ott Károly utóda

cég áruháza

Kossuth-utca 2. (városháza alatt)

feloszlik.

„A raktáron levő

napernyők

darabja

35 krajcárért és feljebb lesznek elárusítva.

Elegáns façon!

Heti gyártás 15000 pár.

Kitünő hírnevünket

● **szolid alapelveinknek** ●
köszönhetjük.

Legnagyobb választék!

1200 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkelből.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi füzös cipő, kitünő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő.	„ 5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevauxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi füzös félcipő, finom Chevauxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.50
Férfi gombos cipő, I-a Chevauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Különlegesség
„Goodyear Welt“
árúkbán.

A jelenkor
elismert legjobb
minősége.

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.30
Női füzös félcipő, fekete Chevauxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozásu	„ 4.—
Női füzös cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevauxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevauxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL“ cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.